

ми живцями в умовах дрібнодисперсного зволоження без обробки біологічно активними речовинами. Виявлено неоднакову регенераційну здатність у досліджуваних рослин, яка залежала від строків живцювання та частини погона. У зелених живців досліджуваних видів регенерація кореневої системи за живцювання першої декади травня відбувається швидше, ніж за цей період квітня місяця, достовірно вищий показник виходу вкорінення з базальної частини пагона, порівняно з апікальною.

Аналізуючи результати досліджень виходу вкорінених зелених живців за живцювання пізнішого періоду, в середньому по сортах, встановлено коефіцієнт варіювання – від 11,9 до 16,2 %, порівняно за живцювання у квітні місяці – від 9,2 % до 14,7 %, незалежно з якої частини пагона були заготовлені. Найбільше вкорінення зафіксовано в сортів – ‘Лівадія’ (15,4 %), ‘Кенінг Гумберг’ (15,0 %), нижчі показники вкорінення мали рослини сорту ‘Річард Уолс’ (11,9 %), які заготовлені з базальної частини пагона.

Усі біометричні показники розвитку кореневої системи в період укорінення були кращими під час травневого живцювання незалежно від частини пагона.

Показники розвитку кореневої системи живців усіх досліджуваних сортів свідчать, що за обох строків живцювання достовірно вищі результати вкорінення відмічено у живців, заготовлених із базальної частини пагона.

УДК 633.112.1:631.559

Кузьменко Є. А., молодший науковий співробітник

Хоменко С. О., кандидат сільськогосподарських наук,

старший науковий співробітник, завідувач лабораторії селекції ярої пшениці

Федоренко М. В., науковий співробітник

Миронівський інститут пшениці імені В. М. Ремесла НААН

E-mail: evgeniy.kuzmenko.springwheat@gmail.com

ОЦІНКА КОЛЕКЦІЙНИХ ЗРАЗКІВ ПШЕНИЦІ ТВЕРДОЇ ЯРОЇ ЗА ЕЛЕМЕНТАМИ ПРОДУКТИВНОСТІ

Селекція пшениці на збільшення продуктивності – одне з найважливіших завдань, пов’язаних з надзвичайною складністю і комплексністю цієї ознаки, тому важливо знати оптимальні параметри та властивості їх формування.

Мета досліджень передбачала виділити колекційні зразки пшениці твердої ярої за елементами структури врожаю для їх залучення в селекційні програми в якості вихідного матеріалу. Дослідження проводились упродовж 2015 р. у лабораторії селекції ярої пшениці Миронівського інституту пшениці імені В. М. Ремесла

НААН України. Матеріалом для досліджень слугували 104 колекційних зразки вітчизняної та зарубіжної селекції.

Проведено розподіл за висотою рослин колекційних зразків пшеници твердої ярої та встановлено, що дана ознака варіювала від низькорослих (54,4 см) до високорослих (115,0 см).

Дані структурного аналізу свідчать, що середнім колосом характеризувались 88 зразків, решта мали короткий колос. Зразок із найменшим колосом був TRUMP61Y-OB (MEX) – 4,4 см, а найбільшим CANDURA (CAN) – 7,3 см. Кількість колосків у колосі знаходилися в межах від 11,6 шт. у зразка PAGILA 7 (MEX) до 17,0 шт. – Ертол (KAZ). Розмах варіювання становив 5,4 шт. Кількість зерен з колоса варіювала від 28,8 до 48,1 шт. Найбільшою озерненістю (>40 шт.) характеризувались колекційні зразки пшеници твердої ярої: DUN/MUSK 1 (MEX) – 48,1 шт., BICHENA/LOTUS 5 (MEX) – 45,2 шт., BUTO//SCOT/MEX11 (MEX) – 45,1 шт., SBH(5) BRCH/134*5-6(MEX) – 42,7 шт. За показником маси зерна з колоса (>2 г) були виділені зразки BUTO//SCOT/MEX11 (MEX) – 2,6 г, CANDURA (CAN) – 2,2 г, BICHENA/LOTUS 5 (MEX) – 2,1 г, маса 1000 зерен була в межах від 34,5 г у зразка MUSK 2 (MEX) до 57,6 г у зразка BUTO//SCOT/MEX11 (MEX). Серед виділених зразків високі показники (>50 г) мали зразки із Мексики: DUN/MUSK 1 – 57,4 г, AKAK 14/AC089//RASCON 19 – 53,1 г, Korifla – 52,6 г, 030M-1Y-OM – 51,4 г та Канади: CANDURA – 56,3 г

За результатами досліджень нами виділені колекційні зразки пшеници твердої ярої за елементами структури урожаю: Ертол (KAZ), DUN/MUSK 1 (MEX), CANDURA (CAN), BICHENA/LOTUS 5 (MEX) BUTO//SCOT/MEX11 (MEX), Korifla (MEX), 030M-1Y-OM (MEX) та інші які рекомендовані як батьківські компоненти з високим потенціалом продуктивності.

УДК 632.51:994 (477.42)

Лазаренко О. В., науковий співробітник

Кочик Г. М., кандидат сільськогосподарських наук

Інститут сільського господарства Полісся НААН

E-mail: isgpkor@ukr.net

СТАН ЗАБУР'ЯНЕНОСТІ ОРНИХ ЗЕМЕЛЬ В ЗОНІ ПОЛІССЯ ЗА СУЧASNІХ УМОВ ГОСПОДАРЮВАННЯ

В останні роки сільське господарство зони Полісся зазнає значних втрат урожаю, які спричиняються бур'яновою рослинністю. Через шкідливу дію бур'янів господарства втрачають в середньому 20–30 % рослинницької продукції. Відсутність прогнозу, достатньої інформації про забур'яненість ґрунту і посівів часто зводить